

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3407/2021. (X. 15.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.II.37.872/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Bacskai Edina ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó – az Abtv. 27. § alapján – a Kúria Kfv.II.37.872/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [3] 1.1. A perbeli felperes indítványozó részéről néhai édesapjára hivatkozással volt hadigyámoltat megillető rendszeres járadék és egyösszegű terítés megállapítása iránt előterjesztett kérelmet az elsőfokú hatóság és a másodfokú hatóság elutasította. Azzal az indokkal, hogy a felperes a hadigondozásról szóló 1994. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Hdt.) 3. § (3) bekezdése és 7/A. § (2) bekezdése figyelembevételével az édesapja hadi eredetű sérülésére, fogyatkozására, hadirokkant minősítésére vonatkozó szolgálati katonai kórházi iratot, hatósági igazolást nem tudott csatolni, a megkeresett szervek sem tudtak adatot, iratot szolgáltatni. A megelőző eljárás iratai között rendelkezésre áll az a felperesi nyilatkozat, mely szerint a felperes édesapja az 1940. április 1. és június 24. közötti munkaszolgálat során csontvelőgyulladást kapott, melynek következtében később a jobb lábát amputálni kellett.
- [4] Az indítványozó kereseti kérelme eredményeként a közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletével az alperes és az elsőfokú hatóság határozatai megsemmisítéséről és a hatóság új eljárásra kötelezéséről döntött. A közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletének indokolása szerint ugyanis, bár a hadi eredetű fogyatkozás és az általa okozott egészségkárosodás mértékének a vizsgálata és megállapítása orvosszakmai kérdés, és függetlenül attól, hogy az eljárásban bemutatott iratokon kívül – a felperes nyilatkozata mellett – más adat nem állt rendelkezésre, úgy értékelte, hogy az a körülmény, hogy felperes édesapjának jobb lábát amputálni kellett, behatárolja a sérülés jellegét, amely köztudomásúlag komoly egészségkárosodás. Az ítélettel szemben az alperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, melyet a Kúria alaposnak talált, és végzésével a közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésével és a bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasításáról döntött. A végzés elvi tartalma szerint bár a Hdt. szabályozásában a jogosultság hadi eredetét okiratok hiányában más, hitelt érdemlő módon is igazolni lehet, addig a hadi eredetű fogyatkozás és az általa okozott egészségkárosodás mértékét a Hdt. 3. § (3) bekezdése szerint rehabilitációs szakértői szervnek kell elvégeznie. A törvényszék a Kúria végzése útmutatásának eredményeként hozta meg új eljárás keretében az indítványozó keresetének elutasításáról rendelkező ítéletét. Az ítélet indokolása követve a Kúria végzésében írtakat megállapította, hogy hadirokkantság megállapítása orvosszakértői kérdés, e körben nem fogadható el sem a felperes nyilatkozata, sem az általa csatolt tanúk nyilatkozatai, és az általa csatolt egyéb iratok sem.
- [5] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmében a törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezését és az alperes határozatainak elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítését és a közigazgatási szerv új eljárás lefolytatására kötelezését kérte, állítva, hogy az ítélet sérti a Hdt. 3. § (3) bekezdését, 7/A. § (2) bekezdését, 26. § (4) bekezdését és a hadigondozásról szóló 1994. évi XLV. törvény végrehajtásáról szóló 113/1994. (VIII. 31.) Korm. rendelet 1. §-át. A felülvizsgálati kérelem befogadását a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvényre hivatkozva kérte állítva, hogy a megelőző eljárás során az alperesnek kötelessége lett volna tájékoztatni őt, hogy a hadirokkantság fennállása egyéb hitelt érdemlő módon is bizonyítható. Az indítványozó szerint a hatóság ezt a kioktatást elmulasztotta. Állította, hogy amennyiben az indítványozó a teljeskörű kioktatást megkapta volna egy hiánypótlásra került volna felszólításra, úgy az indítványozónak lehetősége lett volna a teljeskörűen

benyújtani bizonyítékait. A Kúria nem tartotta befogadhatónak a felülvizsgálati kérelmet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 118. § (1) bekezdésének egy pontja alapján sem.

- [6] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint a Kúria végzése ellentétes az Alaptörvény II. cikkével, XV. cikk (1) és (2) bekezdésével, XXIV. cikk (1) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével.
- [7] Az indítványozó szerint sérült azon alapjoga, miszerint mindenki élhet jogorvoslattal, valamint az, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő. Valós jogorvoslati jogától, az érdemi ítélet meghozatalától megfosztották az indítványozót arra hivatkozva, hogy a felülvizsgálati kérelemben felvetett jogkérdés különleges súlya vagy társadalmi jelentősége nem merült fel, illetve elvi jelentőségű jogkérdést nem vetett fel. Az indítványozó szerint a Hdt. preambulumaival ellentétes bírói döntések megalapoznak egy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, mivel a hadieseményeken szolgáló katonák, akik veszteséget szenvedtek, valamint azok hozzátartozói, akik ennek hatására szintén veszteséget szenvedtek, jogosultak lennének elviekben támogatásra és járadékra egyaránt. Az indítványozó álláspontja szerint a háborúban szolgáló katonák és hozzátartozóik támogatása nem minősülhet társadalmilag jelentéktelennek, valamint az azokat támogató, róluk gondoskodó törvényben meghatározottak betartása sem súlytalan jogkérdés. Az indítványozó egyet nem értését fejezte ki a Kúria Hdt. egyes rendelkezéseire vonatkozó értelmezésével.
- [8] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [9] Az indítványozó a határidőben érkezett alkotmányjogi panaszában megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [II. cikk, XV. cikk (1) és (2) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései], a támadott bírói döntést, a Kúria Kfv.II.37.872/2020/2. számú végzését, továbbá az alaptörvény-ellenességre vonatkozó okfejtést, valamint kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [10] Az Alaptörvény II. cikkének, XV. cikk (2) bekezdésének, XXIV. cikk (1) bekezdésének és a XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelme tekintetében az indítványozó alkotmányjogilag értékelhető indokolást nem adott. Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését, illetve annak vélt sérelmét az indítványozó alkotmányjogilag értékelhető módon nem kapcsolta össze a támadott végzéssel. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az indítvány érdemi elbírálásának akadályja, ha az indokolás hiányosságai miatt a kérelem nem felel meg a határozottság követelményének, illetve nem kapcsolja össze alkotmányjogilag értékelhető módon az Alaptörvény felhívott rendelkezését a sérelmezett döntéssel [3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]].
- [11] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény II. cikkével, XV. cikk (1) és (2) bekezdésével, XXIV. cikk (1) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem felel meg a befogadhatóság feltételeinek. Az alkotmányjogi panasz ebben a részében nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének b) pontján alapuló feltételnek, így az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálatának nincs helye.
- [12] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja [3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]].
- [13] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése után is többször vizsgálta a jogorvoslati jog és a felülvizsgálat összefüggését, és megerősítette azt a töretlen gyakorlatát, mely szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslati jog a rendes (még nem jogerős határozatokkal szemben igénybe vehető) jogorvoslatokra vonatkozik, ezért a felülvizsgálat – mint rendkívüli jogorvoslat – a jogorvoslati joghoz való joggal nem hozható összefüggésbe [például 3120/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [21]–[23]; 3054/2015. (III. 13.) AB végzés, Indokolás [9]; 3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [24]]. A rendkívüli jogorvoslatra (felülvizsgálatra) senkinek, így az indítványozónak sincs az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből levezethető alapjoga. A jogorvoslati joghoz való alapjog az Alkotmánybíróság irányadó fent hivatkozott gyakorlata értelmé-

ben nem terjed ki a felülvizsgálati kérelem mint rendkívüli jogorvoslat előterjesztésére, illetve annak eredményességére. Erre tekintettel az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben sincs helye a panasz érdemi vizsgálatának.

- [14] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XXVIII. cikk (7) bekezdésének állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz e vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételnek.
- [15] A fentiekre figyelemmel az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [16] 4. A fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg részben az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében, részben az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján, visszautasította.

Budapest, 2021. szeptember 28.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/165/2021.

